

Descobreix l'autèntic poder de la fantasia

La nena que va beure llum de lluna

Kelly Barnhill

Estrella Polar

La nena
que va beure
llum de lluna

KELLY BARNHILL

Traducció d'Anna Llisterri

Estrella Polar

Estrella Polar

Títol original: *The girl who drank the moon*

© del text: Kelly Barnhill, 2016

© de la traducció: Anna Llisterra, 2018

© Grup Editorial 62, s.l.u., 2018

Estrella Polar, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.estrellapolar.cat

info@estrellapolar.cat

Primera edició: setembre del 2018

ISBN: 978-84-9137-613-2

Dipòsit legal: B. 16.552-2018

Impress a Catalunya

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

1

En què s'explica un conte

Sí.

Hi ha una bruixa al bosc. Sempre hi ha hagut una bruixa.

Vols parar quieta d'una vegada? Per les estrelles! No havia vist mai una criatura tan belluguet.

No, cuca, jo no l'he vista. Ningú no l'ha vista. Des de fa molt i molt temps. Hem pres mesures per no haver de veure-la mai.

Unes mesures terribles.

No em facis dir-t'ho. A més, ja ho saps.

Ai, no ho sé, maca. Ningú no sap per què vol criatures. No sabem per què insisteix que sempre sigui el més petit de tots nosaltres. I tampoc no és que l'hi puguem preguntar com si res. Ningú no l'ha vista mai. Ja ens assegurem que ningú no la vegi.

És clar que existeix. Quines coses preguntes! Només has de mirar el bosc! És perillósíssim! Fums verinosos, avencs, guèisers d'aigua bullent i perills terribles pertot arreu. Et penses que és així per accident? Ximpleries! Ho va fer la Bruixa i, si no fem el que ens mana, què serà de nosaltres?

De debò que cal que t'ho expliqui?

Preferiria no fer-ho.

Au, au, va, no ploris. Tampoc no és que el Consell d'Ancians t'hagi de venir a buscar a tu, ara. Ja ets massa gran, de molt.

De la nostra família?

Sí, vida. Fa molt de temps. Abans que tu nasquessis. Era un nen molt guapo.

Ara acaba de sopar i vés a fer les feines que et pertoquen. Demà ens haurem de llevar tots d'hora. El Dia del Sacrifici no espera ningú, i hem de ser-hi tots presents per donar gràcies a l'infant que ens salvarà un any més.

El teu germà? I com podia jo lluitar per ell? Si m'hi hagués negat, la Bruixa ens hauria matat a tots, i què li hauria passat a ell? En sacrificuem un o ens sacrificuem tots. El món funciona així. Encara que ho intentéssim, no ho podríem canviar.

Prou de preguntes. Ara toca el dos. Que n'ets de ximpleta.

2

En què una pobra dona es torna ben boja

Aquell matí en Gherland, l'ancià en cap, es va preparar amb calma. Al capdavall, el Dia del Sacrifici només era un cop l'any i li agradava mostrar el seu millor aspecte durant la sòbria processó fins a la casa maleïda, i també durant la retirada lucutosa. Animava els altres ancians a fer el mateix. Era important donar un bon espectacle a la plebs.

Amb molta cura, es va posar coloret a les galtes caigudes i va ressaltar els ulls amb línies gruixudes d'alcofol. Es va repassar les dents al mirall, per estar segur que no hi havia cap broseta ni rastre de menjar. Li encantava aquell mirall. Era l'únic que hi havia al Protectorat. Res no li plaïa més a en Gherland que el fet de posseir una cosa única, que no tenia ningú més. Li agradava ser especial.

L'ancià en cap tenia moltíssimes possessions que eren les úniques del Protectorat. Era un dels avantatges de la feina.

El Protectorat (anomenat el Regne de Cuadegat per alguns i la Ciutat de les Penes per d'altres) quedava encaixat entre un bosc ple de perills en un costat i un enorme pantà a l'altre. La majoria d'habitants del Protectorat es guanyaven la vida amb el Pantà. Recórrer el Pantà era un ofici amb futur, deien les mares

als seus fills. No era un futur gaire esplèndid, ja se sap, però era millor que res. El Pantà era ple de brots de zirin a la primavera, flors de zirin a l'estiu i bulbs de zirin a la tardor, a més d'una gran varietat de plantes medicinals i gairebé màgiques que es podien collir, preparar, tractar i vendre als comerciants de l'altra banda del bosc, que al seu torn transportaven els fruits del Pantà a les Ciutats Lliures, molt lluny d'allà. El bosc era terriblement perillós, i només es podia travessar seguint la Carretera.

I la Carretera era propietat dels ancians.

La qual cosa volia dir que l'ancià en cap Gherland era l'amo de la Carretera, i els altres ancians s'enduien una part dels beneficis. Els ancians també eren els amos del Pantà. I de l'horta. I de les cases. I de les places on es feien mercats. I fins i tot dels horts i jardins de les cases.

Era per aquest motiu que les famílies del Protectorat es feien les sabates amb canyes. Era per aquest motiu que, en temps d'escassetat, feien menjar a les criatures la sopa espessa i pesada del Pantà, amb l'esperança que el Pantà les fes ben fortes.

Era per aquest motiu que els ancians i les seves famílies creixien alts i forts i amb les galtes rosades, alimentats amb carn de bou, mantega i cervesa.

Van trucar a la porta.

—Endavant —va rondinar l'ancià en cap Gherland mentre s'ajustava la caiguda de la túnica.

Era l'Antain. El seu nebot. Un aprenent d'ancià, però només perquè en Gherland, en un moment de feblesa, ho havia promès a la mare d'aquell noi ridícul, que encara era més ridícula que ell. Però això era desconsiderat. L'Antain, que ja tenia gairebé tretze anys, era un jove prou agradable. S'esforçava molt i aprenia de pressa. Era bo fent números i tenia traça amb les mans, i podia construir un banc ben còmode per a un ancià cansat en un tres i no res. I, ni que fos a contracor, en Gherland havia desenvolupat un inexplicable i creixent afecte per aquell noi.

Ara bé.

L'Antain tenia grans idees. Idees grandioses. I preguntes, a sobre. En Gherland va arrugar el front. L'Antain era... com ho podria dir? S'hi mirava massa. Si la cosa seguia així, hauria de prendre mesures, per molt que fos de la seva sang. A en Gherland, la idea li pesava com una pedra al cor.

—ONCLE GHERLAND!

L'Antain gairebé va fer caure l'oncle amb el seu entusiasme insuportable.

—Calma't, noi! —li va dir en un to sec l'ancià—. Això és una ocasió solemne!

El noi es va calmar visiblement i va inclinar cap a terra la cara anhelant, com la d'un gos. En Gherland va resistir l'impuls de donar-li uns copets al cap.

—M'han enviat —va continuar l'Antain, amb una veu que es podia considerar baixa— per dir-vos que els altres ancians ja estan a punt. I que tota la població espera al llarg del camí. Tot-hom hi és present.

—Tots i cadascun d'ells? No se n'ha escapolit ningú?

—Després de l'any passat, dubto que torni a repetir-se mai més —va dir l'Antain amb una esgarrifança.

—Llàstima.

En Gherland es va tornar a mirar al mirall i es va repassar el coloret. Li agradava força donar una lliçó de tant en tant a la ciutadania del Protectorat. Deixava les coses clares. Es va tocar els plecs de pell que li penjaven a sota la barbata i va arrufar les celles.

—Bé, nebot —va dir, amb un elegant gir de la túnica, un que havia trigat més d'una dècada a perfeccionar—. Posem-nos en marxa. Fet i fet, aquest nadó no se sacrificarà sol.

I va sortir elegantment al carrer, amb l'Antain ensopegant just darrere seu.

Normalment, el Dia del Sacrifici arribava i passava amb tota la pompa i la seriositat que li pertocaven. Les criatures se'ls lliuraven sense protestar. Les famílies atordides les ploraven en silenci, amb cassoles d'estofat i altres plats nutritius apilats a la cuina, envoltades pels braços dels veïns que els consolaven de la seva pèrdua.

Normalment, ningú no trencava les normes.

Però aquest cop no va anar com sempre.

L'ancià en cap Gherland va serrar els llavis en un gest de desaprovació. Va sentir els brams de la mare abans que la processó tombés per entrar a l'últim carrer. Els ciutadans van començar a bellugar-se incòmodes als seus llocs.

Quan van arribar a la casa de la família, el consell d'ancians es va trobar una escena desconcertant. Un home amb la cara plena d'esgarrapades, el llavi inferior inflat i tot de trossos de clepsa ensangonats d'on li havien arrencat flocs de cabells els va sortir a rebre a la porta. Va intentar somriure, però la llengua li va anar instintivament al punt on fins feia molt poc hi havia una dent. Aleshores, va xuclar-se els llavis i va intentar fer una reverència.

—Em sap greu, senyors —va dir l'home; el pare, segurament—. No sé què se li ha ficat al cap. És com si s'hagués tornat boja.

Quan els ancians van entrar a la casa, una dona va xisclar i udolar des de les bigues del sostre. Els cabells negres i lluent li onejaven al voltant del cap com un niu de serps llargues i bellugadisses. Xiulava i escopia com un animal arraconat. S'aferrava a les bigues del sostre amb un braç i una cama, alhora que estrenyia un nadó contra el pit amb l'altre braç.

—Fora d'aquí! —va cridar—. No us la podeu endur, no podeu! Us escupo a la cara i maleixo els vostres noms. Sortiu de casa meva ara mateix, o us arrencaré els ulls i els tiraré als corbs!

Els ancians se la van quedar mirant bocabadats. Era impossible, no s'ho podien creure. Ningú no lluitava per un infant condemnat. Simplement, aquelles coses no es feien.

(Només l'Antain es va posar a plorar. Va fer tot el que va poder per dissimular i que els adults de la cambra no se n'adonessin.)

En Gherland, que tenia bons reflexos mentals, va fer que la seva cara angulosa adoptés una expressió amable. Va ensenyar els palmells de les mans a la mare per indicar-li que no volia fer-li mal. Darrere el somriure, serrava les dents. Tanta bondat i amabilitat l'acabarien matant.

—Nosaltres no ens l'emportem pas, pobra filla meva, estàs ben errada —va dir en Gherland amb la veu carregada de paciència—. És la Bruixa qui se l'emporta. Nosaltres només obeïm ordres.

La mare va fer un so gutural que li sortia de les profunditats del pit, com una óssa enfadada.

En Gherland va posar la mà a l'espatlla del marit desconcertat i la va estrènyer suaument.

—Sembla, bon home, que teniu raó: la vostra dona realment s'ha tornat boja. —Va fer un gran esforç per dissimular la ràbia amb una façana de preocupació—. Un cas gens habitual, és clar, però no sense precedents. Hem de respondre-hi amb compassió. Necessita que en tinguin cura, no que la culpin.

—Mentider! —va escopir la dona.

La criatura es va posar a plorar, i la dona es va enfilel encara més amunt, posant els peus en bigues paral·leles i recolzant l'esquena a la inclinació de la teulada; intentava col·locar-se de manera que pogués donar el pit a l'infant i seguir fora del seu abast. El nadó es va calmar de seguida.

—Si us l'emporteu —va grunyar la mare—, la trobaré. La trobaré i la recuperaré. Ja ho veureu.

—I t'enfrontaràs a la Bruixa? —va dir rient en Gherland—. Tota sola? Oh, pobra ànima perduda i patètica. —Les paraules eren de mel, però la cara li cremava com una brasa encesa—. El dolor t'ha fet perdre el seny. El trauma t'ha destrossat la ment, pobrissona. Tant és. Et guarirem, maca, tan bé com puguem. Guàrdies!

Va fer petar els dits, i les guàrdies armades van entrar ràpidament a la cambra. Eren una unitat especial, que com de costum havien proporcionat les Germanes de l'Estrella. Portaven arcs i fletxes penjats de través a l'esquena, i espases curtes i esmolades a les beines dels cinturons. Es recollien els cabells amb llargues trenes que feien la volta a la cintura, ben cenyides: eren el senyal dels anys que havien passat dedicades a la contemplació i l'entrenament en combat al capdamunt de la Torre. Els rostres eren implacables com pedres, i els ancians, malgrat tot el poder i l'estatus que tenien, se n'apartaven discretament. Les germanes eren una força aterridora. Amb elles no es podia fer broma.

—Agafeu el nadó dels braços de la llunàtica i acompanyeu la pobra dissortada a la Torre —els va ordenar en Gherland. Va mirar amb ràbia la mare enfilada a les bigues del sostre, que de cop s'havia quedat molt blanca—. Les Germanes de l'Estrella saben com tractar les ments destrossades, estimada. Estic segur que gairebé no fa ni mal.

La Guàrdia era un cos eficient, serè i absolutament despietat. La mare no va tenir la més mínima oportunitat. En qüestió de minuts la van immobilitzar, la van lligar i se la van endur. Els seus udols van ressonar per tota la ciutat silenciosa, fins que es van acabar bruscament quan les grans portes de fusta de la Torre es van tancar de cop i la van empresonar.

La criatura, d'altra banda, un cop transferida als braços de l'ancià en cap, va gemegar un momentet i després es va fixar en la cara estovada pel temps que tenia al davant, plena d'arrugues, replecs i penjarelles. Tenia una mirada solemne: serena, escèptica i intensa, que feia que a en Gherland li costés apartar-ne la vista. Tenia els cabells negres i rinxolats i els ulls negres. La pell era lluminosa, com d'ambre polit. Al mig del front, hi tenia una marca de naixement en forma de lluna creixent. La mare tenia un senyal similar. El saber popular insistia que es tractava de persones especials. A en Gherland no li agradava el

saber popular, en general, i no li agradava gens que als ciutadans del Protectorat se'ls fiqués al cap la idea que eren millors del que els corresponia. Va arrugar més el front i hi va acostar la cara, arrufant les celles. El nadó li va treure la llengua.

«Una criatura horrible», va pensar en Gherland.

—Senyors —va dir amb tota la cerimònia de què va ser capaç—, ha arribat l'hora.

El nadó va escollir just aquell moment per deixar anar una gran taca calenta i humida per tot el davant de la túnica d'en Gherland. Ell va fer veure que no s'hi fixava, però per dins bullia de ràbia.

Ho havia fet a posta. N'estava segur. Quina criatura més fastigosa.

La processó, com sempre, va ser luctuosa, lenta i insuportablement llarga. En Gherland tenia la sensació que es tornaria boig d'impaciència. Tanmateix, quan les portes del Protectorat es van tancar darrere seu i la ciutadania va tornar amb la seva prole melancòlica a les llars petites i atrotinades, els ancians van apressar el pas.

—Però per què correm, oncle? —va preguntar l'Antain.

—Tu calla! —va dir en Gherland amb les dents serrades—. I no t'entretenguis!

A ningú no li agradava ser al bosc, lluny de la Carretera. Ni tan sols als ancians. Ni tan sols a en Gherland. La zona que estava a tocar de les muralles del Protectorat era bastant segura. En teoria. Però tothom coneixia algú que se n'havia allunyat massa sense voler. I havia caigut en un avenc. O havia trepitjat un toll de fang borbolejant que li havia bullit la major part de la pell. O havia anat a parar a una fondalada amb mals aires, i no n'havia tornat. El bosc era perillós.

Van seguir un sender que feia giragonses fins al petit clot envoltat per cinc arbres antiquíssims, anomenats les Donzelles de la Bruixa. O per sis arbres. «No eren cinc, abans?». En Gherland va mirar enfurismat els arbres, els va tornar a comptar i

va fer que no amb el cap. N'hi havia sis. Tant era. El bosc l'estava fent posar nerviós. Aquells arbres eren gairebé tan vells com el món, al capdavall.

L'espai de l'interior del cercle d'arbres tenia el terra tou i cobert de molsa. Els ancians hi van dipositar la criatura, evitant tant com podien mirar-la. S'havien girat d'esquena al nadó i començaven a tornar a corre-cuita quan el més jove de tots es va escurar la gola.

—I ara què? Simplement la deixem aquí? —va preguntar l'Antain—. Això és el que es fa?

—Sí, nebot —va dir en Gherland—. Això és el que es fa. —Va tenir la sensació que una onada de fatiga li queia sobtadament damunt de les espatlles, com un jou dels que porten els bous. Va notar que l'espina començava a ensorrar-se.

L'Antain es va pessigar el coll (ho feia sovint quan es posava nerviós, no ho podia evitar) i va preguntar:

—No hauríem d'esperar que arribés la Bruixa?

Un silenci incòmode es va estendre entre els altres ancians.

—Què has dit? —va preguntar en Raspin, l'ancià més decrepit de tots.

—Bé, segur que... —L'Antain es va anar quedant sense veu—. Segurament hem d'esperar la Bruixa —va dir molt fluixet—. Què seria de nosaltres si algun animal salvatge arribés primer i se l'emportés?

Els altres ancians van mirar fixament l'ancià en cap, amb els llavis serrats.

—Per sort, nebot meu —es va afanyar a dir aquest, mentre es començava a endur el noi d'allà—, això mai no ha estat cap problema.

—Però... —va dir l'Antain, que es va tornar a pessigar el coll, tan fort que li va quedar un senyal.

—Però res —va dir en Gherland, alhora que posava una mà ferma a l'espatlla del noi i el feia seguir ràpidament el camí ben marcat.

I, d'un en un, els ancians van marxar i van deixar l'infant al bosc.

Quan van haver marxat, tots sabien (tots menys l'Antain) que no es tractava de preguntar-se si a la criatura se la menjaven les bèsties, sinó que era segur que se la menjarien.

La van abandonar sabent amb seguretat que no hi havia cap bruixa. Que no hi havia hagut mai cap bruixa. Només hi havia un bosc ple de perills, un sol camí i el control precari d'una vida de què gaudien els ancians des de feia generacions. La Bruixa (és a dir, el fet de creure en la Bruixa) feia que el poble estigués espantat, que fos un poble somort, un poble obedient, persones que vivien les seves vides dins d'una boirina de tristesa, en què els núvols de pena els entumien els sentits i els apagaven la ment. Resultava terriblement còmode perquè així ningú no posava obstacles al govern dels ancians. També era desagradable, és clar, però no es podia evitar.

Van sentir gemegar la criatura mentre caminaven pesadament per entre els arbres, però aviat els gemecs van donar pas als sospirs del Pantà, els cants d'ocells i els cruixits de la fusta dels arbres d'arreu del bosc. I cadascun dels ancians va estar tan segur com es podia estar que la criatura no arribaria viva a l'endemà al matí i que mai no la tornarien a sentir, no la tornarien a veure, no hi tornarien a pensar.

Van pensar que havia desaparegut per sempre.

S'equivocaven, és clar.